

پەرتوکی سالانە

بەشی زمانی کوردی کۆلیژی پەروەردە

زانکۆی سەلاحەدین _ هەولێر

ناوی بابەت :	زمانه‌وانی کاره‌کی	به‌شی کوردی
قوناغ	ماسته‌ری زمان	زانکۆی سوۆران
ناوی مامۆستا:	دیارعه‌لی که‌مال	فاکه‌لتی ئاداب
ئیمه‌یل :	darya80s@gmail.com	2018-2019
مۆبایل:	07504490636	

ئامانج :

ئامانجی گشتی له بابەتەکه ئاشناکردنی خویندکارانه به هێلی گشتی گه‌شە‌ی مه‌عریفی بیرکردنه‌وه له زمانه‌وانی کاره‌کی. له‌گه‌ڵ تیشک‌خستنه‌ سه‌ر ئه‌و زه‌مینه‌ فیکری- بابەتیانه‌ی که به‌پێی قوناغه جیا‌جیا‌کانی میژو رۆلیان له هاتنه‌ئارای ریباز و تیۆره‌کانی بواری زمانه‌وانی کاره‌کیدا گێپراوه .

ئامانجی تایبه‌تیش وروژاندنی پرسیاره جه‌وه‌رییه‌کانی بواری زمانه‌وانی کاره‌کی له‌گه‌ڵ خستنه‌روی چه‌ند کلێلیک که یارمه‌تیده‌ر ده‌بن بۆ گه‌ران به‌دوای وه‌لامی ئه‌و پرسیارانه‌دا. جگه له‌وه‌ی هه‌ول ده‌دری له چوارچۆیه‌ی میتۆد دا گرنگترین ئه‌و گرفتانه له‌روی بایه‌خه‌وه پۆلین بکری که له زه‌مینه‌ی واقعی زمانی‌دا هه‌ن یاخود پیشبینی سه‌ره‌له‌دانیان ده‌کری. له‌م کۆرسه‌دا به‌شیوه‌یه‌کی تایبه‌تی جه‌خت ده‌کریته‌وه له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی خویندکارانی ماسته‌ر زیاتر و وردتر له‌سه‌ر ئه‌و بابەتانی بوه‌ست که زمانه‌وانی کاره‌کی له‌خۆیان ده‌گری.

له‌گوتنه‌وه‌ی هه‌ر بابەتی‌که‌دا جه‌خت ده‌خړیته‌ سه‌ر:

1. نیشاندانی بابەتەکه‌ وه‌ک گرفت .
2. ره‌سه‌نایه‌تی گرفت و بایه‌خ و سووده‌کانی چاره‌سه‌رکردنی .
3. پاشخانه‌ هزرییه‌کانی گرفته‌که .
4. گرنگترین ئه‌و گریمانه و تیۆرانه‌ی مامه‌له‌یان له‌گه‌ڵ ئه‌و گرفته‌دا کردوه .
5. پرسیاره‌ گه‌فتوگۆه‌ لگه‌ره‌کانی نیۆ زمانه‌وانی کاره‌کی .

6. رابەر و سەرچاوه سەرەکییه کانی.

ستراتیژییه کانی وانه گوتنه وه:

بۆ گوتنه وهی وانه سود له چه ند ستراتژییه ک وهرده گیری به تایبته:

- پرسیارى پليکانه یی (scaffolding questions).
- ناماده کردنی تووژینه وهی تیرم وه ک پیداو یستییه کی خویندنی کۆرس.

برگه کانی پرۆگرامی زمانه وانی کاره کی خویندنی بالا/ دکتورا

1- زمانه وانی کاره کی : سهره لدان میتۆد و گرفته کان

1-2 نارتوگرافیا وه ک ده ستپیکردنی واقعی

1-3 ده رکه وتنه تیورییه کان

1-4 بواره کانی زمانه وانی کاره کی به پیی بۆچونه کان (پشت به ستن به بۆچونی کاپلان)

2- فره زمانى و گرفته کان

2-2 له سه ر ئاستی خویندن

2-3 له سه ر ئاستی ئیداری

2-4 له سه ر ئاستی سیاسی

3- ستاندارد و گرفته کاره کییه کانی زمانه وانی کۆمه لایه تی

3-1 زمان و زار بنه ماکانی جیا کردنه وه

3-2 گرفتی بنه ماکان

3-3 ده ستبه رداربون له زاروه زار و هاتنه ناوه وهی (شیوه)

3-4 گۆرپینی زمانی (Code Switching)

4- زمان وەرگرتن و زمان فیرون

4-1 جیاوازی و لیچون له قوناغه کاند

4-2 دیارترین گرفته کانی زمان فیرون لای فیرخوازانى کورد بو زمانی ئینگلیزی

5_ سیاستی زمانی و پلاندان

5-1 نهرویج، ئیسرائیل و ههیمی کوردستان به نمونه

5-1 پلاندانانی زمانی و پروگرامه کانی خویندن

6_ ههلبژارده

7- وەرگێپان و به کۆمپیوتهرکردن

7-1 فه رههنگی ئهلیکترۆنی

7-2 ههله چنی ئامیری له کوردیدا

8- خه وشیه زمانیه کان

8-1 دیسلێکسیا

8-2 ئه فه یزیا

سه رچاوه سه ره کییه کان:

1- توفیق قهیس کاکل (2007) ئاسایش ی نه ته وه ییی و پلاندانی زمانی. ده زگای موکریانى: هه ولیر.

- 2- Jack C. Richards, Richard W. Schmidt(2011) Longman Dictionary of Language Teaching and Applied Linguistics. Oxford University Press: Oxford
- 3- Kaplan Robert B. (2009)The Oxford Handbook of Applied Linguistics. Second Edition. . Oxford University Press: Oxford.
- 4- Alan Davies and Catherine Elder(2004) The Handbook of Applied Linguistics. Blackwell Publishing.
- 5- Wayne E. Wright Arizona (2016)Language Policy Issues Reported in the U.S. Press State University.

6- كالفى جان لويس(1995) حرب اللغات والسياسات اللغوية .